

СРІБНА А. Ю.,
*студентка Навчально-наукового
інституту №1 Національної академії
внутрішніх справ*
Науковий керівник:
Демиденко В.О.
*професор кафедри конституційного
права і прав людини Національної
академії внутрішніх справ, кандидат
юридичних наук, доцент*

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОНАННЯ РІШЕНЬ УКРАЇНОЮ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ

Останнім часом в різних країнах світу почали приділяти все більше уваги питанню, пов'язаним із розробкою системи прав, свобод, а також законних інтересів представників держави. На сучасному етапі розвитку суспільства проблема захисту прав та свобод людини не обмежується територією лише однієї держави. Про це свідчить прийняття щодо них різних міжнародних договорів. Серед них слід виділити: Загальна декларація прав людини (1948), Конвенція про захист прав людини та основних свобод (1950), а також різні міжнародні договори. Перед Україною, як незалежною соціальною й правовою державою постає проблема вирішення низки економічних та соціальних питань. Найактуальнішими серед них являються: адекватне реагування органів влади на порушення прав людини, а також дотримання кожною особою її прав та виконання своїх громадських обов'язків.

Особливе місце в системі гарантії реалізації і захисту конституційних прав і свобод людини займає судовий захист прав і свобод як національними, так і міжнародними судовими інстанціями, і зокрема органами конституційної юстиції.

Одним із найважливіших міжнародних судових органів другої половини ХХ століття у сфері захисту прав і свобод людей став Європейський суд з прав людини, що функціонує на підставі Європейської конвенції про захист прав людини та основоположних свобод 1950 р.

Європейський суд з прав людини приймає та розглядає скарги щодо порушення прав людини державою після того, як відповідні скарги пройшли всі судові інстанції в цій державі та не були задоволені.

Зміст ст. 9 Конституції України дає всі підстави вважати, що Конвенція в Україні перебуває не поза межами, а безпосередньо вводиться до складу національного законодавства [1, с. 106-107].

Однією з найважливіших конституційних гарантій є судовий захист прав і свобод людини та громадянина. Право на судовий захист не може обмежуватися за жодних обставин. Конституція України поширила компетенцію судів на всі

правовідносини, що виникають в державі. Це означає, що особа може звернутися до суду за відновленням порушеного права, якщо вважає, що його порушено будь-яким чином або чиняться перешкоди в його здійсненні.

Близько 2 млн звернень громадян до суду за захисту своїх порушених прав, кількість таких звернень в Україні постійно збільшується [2, с. 3].

Ратифікація Україною Європейської конвенції про захист прав людини створила правові підстави для впровадження норм цього важливого документа про захист прав людини в нашій державі. Для України виникла проблема щодо узгодження законодавства з нормами Конвенції й практикою ЄСПЛ та впровадження Їх у національну судову практику. Кількість задоволених ЄСПЛ скарг проти України зростає, особливо тих, що стосуються порушень ст. 6 Конвенції, що дає підстави говорити про неналежність реалізації норм Конвенції. Пересічні українці з успіхом звертаються до ЄСПЛ та виграють справи. Так, у 2008 р. ЄСПЛ ухвалив 126 рішень щодо України, а у 2010 р. – 109 рішень. За рішеннями ЄСПЛ Україна в 2009 р. виплатила близько 8 млн грн, у 2010 р. – 28 млн грн [3].

Проблемність виконання рішення у частині виплати відшкодування полягає в тому, що закон про виконання рішень ЄСПЛ не передбачає зобов'язання щодо визначення сум у Державному бюджеті України, необхідними для щорічної реалізації ухвал рішень ЄСПЛ. Оскільки Державний бюджет України приймається щороку, немає гарантій того, що необхідної суми буде передбачено в ньому регулярно. Тобто це питання залишається відкритим.

Отже, судова система не відповідає потребам судочинства та не забезпечує достатні процесуальні гарантії. Рішення часто не виконуються належним чином. Створення системи підпорядкування ЄСПЛ є прогресивним для української правової системи. Українське законодавство повинно чітко слідкувати за європейськими стандартами, збереження справедливості, чесності та збереження правової безпеки людини в суспільстві.

Список використаних джерел:

1. Соловйов О.В. Застосування практик Європейської конвенції з прав людини та практики Страсбурзького Суду в Україні (загальнотеоретичні аспекти) : дис. канд. юрид. наук : «Теорія та історія держави та права; історія політичних і правових учень» / О.В. Соловйов; Львівський нац. ун-т ім. І. Франка – Львів, 2011. – 207 с.
2. Капустинський В.А. Вплив діяльності Європейського суду з прав людини на формування національних правозахисних систем і дотримання державами стандартів захисту прав людини : дис. канд. юрид. наук : «Міжнародне право» / В.А. Капустинський ; Ін-т законодавства Верховної Ради України. – К., 2006. – 263 с.
3. Разік В.В. Право на справедливий судовий розгляд / В.В. Разік [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.fond.lviv.ua/wpcontent/biblioteka/Sprav_syd_dostyp1.pdf

4. Трофімова Л.В. Значення використання рішень Європейського суду з прав людини при вирішенні спорів вітчизняними судами та формуванні фінансово-правової культури / Л.В. Трофімова // Право України. – 2011. №7. – с. 116-124

ТАТАРОВСЬКА Я.В.,

курсант 3 курсу Навчально-наукового інституту №2 Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник:

СЬОХ К.Я., *доцент кафедри конституційного права Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук*

ЗАХИСТ ПРАВ І СВОБОД ДИТИНИ В УКРАЇНІ

Структура міжнародного захисту прав дитини як компонент захисту прав людини відображається в статуті Організації Об'єднаних Націй, важливим принципом є поваги до прав і свобод людини без будь-якої дискримінації.

Складовою частиною системи прав людини є система прав дитини. Дитиною, відповідно до ст. 1 Конвенції про права дитини 1989 року, визнається “кожна людська істота до досягнення 18-річного віку, якщо за законом, що застосовується до даної особи, вона не набуває повноліття раніше”[1].

Загалом на даний час існує безліч міжнародних конвенцій, документів які спрямовані захищати невід'ємні права дитини, які можуть бути об'єктом посягань.

В даний період у державі питання прав дитини постає гострим чином, що потребує вирішення як на рівні міжнародних договорів, так і на рівні національного законодавства. В Конституції України зазначено рівність прав що стосується людей в цей же перелік входять і діти а саме це статті 24, 52, також в Конституції України висвітлюється перелік статей що відіграють велику роль для захисту прав дитини, це такі статті як 51 - охорона дитинства, заборону насильства над дитиною та її експлуатацію - ст. 52, право на життя - ст. 27, захист та допомогу держави дитині, позбавленій сімейного оточення -ст. 52, право на освіту - ст. 53.

Питання захисту дітей є дуже актуальними і в минулому і в сьогодення, тому деякі науковці присвячують своє життя на вивчення цього питання, і з них такі як: Ю. Буровим, О. Вінгловською, Л. Волинець, В. Денисовим, С. Киренко, В. Колісник, О. О Мордань, Г. П. Рабіновичем, Н. М. Савельєва, Р. В. Чубук, та ін.

Права дитини – можливості (свободи) неповнолітньої людини, необхідні для її існування, виховання і розвитку. Багато прав дитини збігаються з правами людини (право на життя, ім'я, отримання громадянства, вільне вираження своїх думок та ін.). Однак дитину у жодному разі не можна прирівнювати до дорослої